

Stateninformatie Jeugdzorg

0 Inleiding

Dit informatiebulletin Stateninformatie Jeugdzorg is opgebouwd uit vier hoofdstukken, te weten:

- Transitie naar gemeenten
- Vraag naar jeugdzorg en de beschikbaarheid
- De financiën
- De risico's

De vorm van dit document is naar alle waarschijnlijkheid niet de definitieve. Ten tijde van de volgende versie is met gemeenten een Transitieagenda opgesteld, met daarin afspraken, mijlpalen en het beoogde tijdpad. Dat document wordt leidend voor de inhoud van het eerste hoofdstuk.

Dit is de eerste editie van de Stateninformatie Jeugdzorg.

De eerste van een regelmatig terugkerend bulletin, waarmee wij u, conform de toezegging in het Meerjarenbeleidskader 2013-2014, informeren over wat er omgaat op het beleidsterrein Jeugdzorg in de provincie Utrecht. Voor 2013 staan de volgende edities gepland voor de vergaderingen van juni en oktober.

1 Transitie naar gemeenten

De provincie draagt haar taken en verantwoordelijkheden over aan gemeenten en werkt mee aan vernieuwing. In dit hoofdstuk treft u een stand van zaken aan van de inspanningen die de provincie levert. Drie dimensies geven de hoofdkeuzes van de provincie weer: transitie, vernieuwen en kennisdeling. Per dimensie is de uitwerking van de voornemens in het meerjarenbeleidskader, 'De kunst van het loslaten' omschreven. De stand van zaken betreft de periode vanaf de zomer van 2012.

Transitie

Uit 'De kunst van het loslaten':

"In de transitie – de verandering in de structuur van het jeugdzorgstelsel – gaat het om het overhevelen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden van provincie, Rijk, zorgkantoor en zorgverzekeraars naar de gemeenten. In de transitie is sprake van zowel een overheveling en herinrichting van de financieringsrelaties als van een nieuwe samenwerking tussen gemeenten en uitvoerende instanties."

1.1 Ontwikkeling wetsvoorstel

Stand van zaken:

Het wetsvoorstel, de concept Jeugdwet, is tot oktober 2012 ter consultatie voorgelegd aan de belangrijkste landelijk vertegenwoordigende partijen op het jeugddomein en het stond, via internetconsultatie, open voor reacties uit de samenleving. Op deze consultatierondes zijn veel reacties gekomen. De binnengekomen reacties zijn verwerkt door de ministeries van VWS en V&J, het aangepaste wetsvoorstel wordt eind januari 2013 voorgelegd aan de VNG en het IPO. Vervolgens, in maart/april 2013, wordt het wetsvoorstel voor advies aan de Raad van State voorgelegd en uiterlijk 1 juli 2013 wordt het naar de Tweede Kamer gezonden.

De Jeugdwet treedt pas in werking nadat zowel de Tweede als de Eerste Kamer akkoord zijn met het wetsvoorstel. Het kabinet heeft aangegeven te streven naar inwerkingtreding per 1 januari 2015.

In januari 2013 organiseren de ministeries van V&J, VWS en de VNG voorlichtingsbijeenkomsten over de nieuwe Jeugdwet.

1.2 Transitieagenda

Doel:

Vaststellen van een door gemeenten en provincie gedragen planning om te komen tot een verantwoorde overdracht in 2015.

Beoogd resultaat:

Gemeenten en provincie hebben gezamenlijk een duidelijk beeld welke acties wanneer en door wie uitgevoerd worden om de gewenste situatie in 2015 te bereiken. Gemeenten en provincie zijn in staat om de voortgang in het voorbereidingsproces te monitoren en waar nodig tijdig bij te sturen.

Stand van zaken:

Het Bestuurlijk Platform Transitie Jeugdzorg heeft in november besloten een procesbegeleider aan te stellen die verantwoordelijk wordt voor de ontwikkeling van de gezamenlijke transitieagenda en de ondersteuning van gemeenten bij de regiovoering op het transitieproces. Provincie en gemeenten hebben gezamenlijk een opdracht geformuleerd voor de werving van deze procesbegeleider.

De wervingsprocedure is inmiddels afgerond. De procesbegeleider is 21 januari 2012 gestart met de werkzaamheden. De transitieagenda wordt begin april opgeleverd.

1.3 Afbouw subsidierelaties instellingen jeugdzorg

Stand van zaken:

Half december 2012 heeft de provincie een brief naar alle aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp en Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU) gestuurd waarin aangekondigd is dat de subsidierelatie per 1 januari 2015 stopt. Hiermee is de procedure, om tot daadwerkelijke beëindiging van de subsidierelatie per 1 januari 2015 te komen, opgestart. Wij volgen hierin de lijn die vanuit het IPO is uitgezet.

1.4 Convenant/bestuurlijke afspraken

Doel:

Naar aanleiding van het Afsprakenkader tussen Rijk en IPO heeft de provincie met alle gemeenten op regioniveau convenanten afgesloten waarin doelstellingen, activiteiten en middelen zijn vastgelegd om gezamenlijk de zorg voor jeugd te verbeteren. Deze convenanten hebben een looptijd van een jaar. Een eventueel vervolg hierop wordt in samenhang met de transitieagenda bezien.

Beoogd resultaat:

Provincie heeft uitvoer gegeven aan het Afsprakenkader met het Rijk. Provincie en gemeenten hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over de wederzijds inspanning om zorg voor de jeugd te verbeteren.

Stand van zaken:

	Afspraak	Stand van zaken
Algemene afspraken		
Bestuurlijk overleg	Er vindt minimaal 1 maal per jaar bestuurlijk overleg plaats.	Met de regio's Foodvalley, Utrecht en Zuidoost is bestuurlijk overleg geweest. Met de overige regio's worden overleggen gepland in de eerste helft van 2013.
Concrete afspraken tussen de provincie Utrecht en de 6 regio's	Deskundigheidsbevordering door <ul style="list-style-type: none">• Inzet studiecentrum BJU• Organiseren kennisoverdracht• Inzet van BJU in de pilots	Er is deskundigheidsbevordering ingezet door het studiecentrum van BJU. Er hebben kennisateliers van het kennisnetwerk plaatsgevonden. BJU participeert in de pilots/CJG's van alle regio's onder andere door het faciliteren van indicatievrije/ arme trajecten.
	Provincie geeft gemeenten inzicht in proces subsidieverlening aan aanbieders en BJU.	Er is in regio West, Zuidoost en Foodvalley door de provincie Utrecht een presentatie verzorgd. Gemeenten hebben geadviseerd op de jaarplannen van de aanbieders J&O, ten behoeve van de subsidieverlening 2013.
	Provincie zorgt voor online monitor met gegevens gebruik jeugdzorg per gemeente.	De provincie heeft een online monitor beschikbaar gesteld, waarin gemeenten het gebruik van jeugdzorg tot op wijkniveau kunnen aflezen. De online monitor is per 1 november uitgebreid met gegevens van BJU. Hier zijn ook kennisateliers over georganiseerd.
	Provincie stelt uren ondersteuning Alleato beschikbaar.	Een aantal regio's heeft gebruik gemaakt van 275 uur Alleato. In het geval dat de ondersteuning na 1 oktober 2012 plaats zou vinden, is er voor een andere oplossing gekozen. De gemeente Utrecht heeft geen gebruik gemaakt van de ondersteuning van Alleato.
Planning en financiering	Provincie zet ambtelijke capaciteit in t.b.v. uitvoering afspraken.	In elke regio neemt de provincie deel aan het ambtelijk regionaal overleg.

1.5 Pilots (inclusief indicatievrije trajecten)

Doel:

Als onderdeel van de convenanten ondersteunt de provincie gemeenten in regioverband bij het ontwikkelen van experimenten, ter voorbereiding op de stelselwijziging in 2015. De provincie faciliteert dit door middel van een versoepeling van de regels en de inzet van BJU en de Utrechtse zorgaanbieders.

Beoogd resultaat:

Gemeenten krijgen ruimte om nieuwe werkwijzen te ontwikkelen, te ervaren wat daarin effectief en efficiënt is en deze kennis met elkaar te delen.

Stand van zaken:

In alle regio's vinden pilots plaats. Provinciale staten zijn hierover in de vergadering van de commissie WMC op 19 november geïnformeerd. Meer informatie over de pilots is in navolgende tabel opgenomen.

Vernieuwing / ruimte creëren

Uit 'De kunst van het loslaten':

"De wens om de zorg voor jeugd in één beweging zowel doelmatiger als doeltreffender te maken, vraagt om een andere inhoudelijke aanpak. De overdracht van de jeugdzorg is meer dan het verleggen van geldstromen en verantwoordelijkheden. De overdracht moet vooral ook leiden tot een fundamentele vernieuwing en verbetering van de zorg voor de jeugd."

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij gemeenten. De provincie werkt hieraan mee door in overleg met gemeenten ruimte te creëren om te experimenteren.

1.6 Experimenten met de doeluitkering

Doel:

De innovatie van het stelsel rondom de zorg voor jeugd staat de komende tijd centraal. Het is belangrijk hierbij de expertise van de provinciale aanbieders van jeugd- en opvoedhulp in te zetten bij organisaties uit het lokale veld en deze partijen te laten samenwerken. Hiertoe worden aan gemeenten doeluitkeringsmiddelen beschikbaar gesteld (in de vorm van 'fiches'), waarmee zij kunnen experimenteren met het opdrachtgeverschap in de (nu nog) provinciale jeugdzorg. Door deze fiches onder meer in te zetten in proeftuinen, dragen ze tevens bij aan de ontwikkeling van een nieuw stelsel.

Beoogd resultaat:

Gemeenten raken vertrouwd met onder meer de problematiek die speelt in de provinciale jeugdzorg, welke doelgroepen het betreft en mogelijke oplossingsrichtingen. Zorgaanbieders ondervinden de stimulans om zich naar gemeenten te richten en samen te werken met lokale organisaties. Deze werkwijze is daardoor ondersteunend aan het transitieproces.

Stand van zaken:

Er wordt op dit moment in nauwe samenwerking met gemeenten, BJU en zorgaanbieders aan concrete samenwerkingsafspraken en de formulering van randvoorwaarden gewerkt. Daarnaast worden het Rijk en de Inspectie geconsulteerd in verband met de rechtmatigheid van het model.

Overzicht pilots zorgvernieuwing in de Utrechtse regio's

Proeftuin	Wat?	Waarom?	Voor wie?	Door wie?	Waar?	Stand van zaken
'Passende Zorg' – Utrecht West	Indicatiearme trajecten in de jeugdzorg.	Passende zorg op een zo efficiënt mogelijke wijze te organiseren, waarbij wordt uitgegaan van de vraag van het gezin in plaats van het aanbod in de jeugdzorg.	35 jeugdigen (en hun gezin) in de regio Utrecht West.	BJU,CJG (dat bestaat uit jeugd-gezondheidszorg van de GGD en Careyn, maatschappelijk werk en een pedagoog), MEE, Jeugd GGZ, provincie Utrecht, Lijns en Trajectum.	De proeftuin vindt plaats in drie multidisciplinaire overlegorganen. Deze MDO's bestrijken samen de hele regio Utrecht West: 1) MDO Woerden, Montfoort en Oudewater, 2) MDO Ronde Venen en 3) MDO Stichtse Vecht.	De proeftuin duurt 1 jaar en is gestart op 1 oktober 2012. Tussenresultaten worden verwacht in april 2013
'Ambulante jeugdzorg zonder indicatie' – Foodvalley	Ambulante jeugdzorg zonder indicatie.	Breder aanbod jeugdhulp zonder indicatiebesluit moet leiden tot snellere hulp aan gezinnen en minder beroep op de (duurdere) geïndiceerde jeugdzorg.	Jeugdigen met problemen waarbij lokaal aanbod niet meer voldoet en waar zorgadvies nodig is.	Gemeenten uit de regio Foodvalley, provincie Utrecht, provincie Gelderland, CJG's, jeugdzorg-aanbieders en BJU.	Alle gemeenten van de regio Foodvalley.	De proeftuin loopt sinds 1 mei 2012 en eindigt op 30 april 2013. Aantal trajecten is tot dusver nog beperkt.
Proeftuinen 'Buurtteam Jeugd & Gezin' – Utrecht	Via buurtteams jeugdzorg dichterbij gezinnen organiseren.	Gezinnen sneller helpen door laagdrempelig en pro-actief hulp te bieden.	Jeugdigen en gezinnen met opvoed- en opgroei-problematiek in de Utrechtse wijken Overvecht en Ondiep.	De gemeente Utrecht, lokale instellingen voor welzijn, jeugd-gezondheidszorg (JGZ), aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp, BJU en MEE.	De Utrechtse wijken Overvecht en Ondiep.	De proeftuinen lopen van maart 2012 tot minimaal januari 2013. Resultaten worden nu geëvalueerd. Op basis daarvan zal besloten worden of verdere uitrol mogelijk is.
Pilot Indicatievrije jeugdzorg trajecten gekoppeld aan de Zorg Advies Teams (ZAT's) in het voortgezet onderwijs - Lekstroom	Indicatievrije jeugdzorg-trajecten in het VO.	Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het helpen van jongeren die al uitgevallen zijn.	Leerlingen van VO scholen in de regio Lekstroom.	De proeftuin is een initiatief van de gemeenten van de Lekstroom regio (IJsselstein, Nieuwegein, Houten, Vianen en Lopik) en het VO, specifiek het samenwerkingsverband LZVO. In eerste instantie werken mee BJU, scholen, reboundvoorziening, CJG's, schoolmaatschappelijk werk, Timon en GGZ.	Regio Lekstroom: Nieuwegein, Houten, IJsselstein, Vianen, Lopik.	De proeftuin start in september 2012 en – afhankelijk van het verloop – eindigt vermoedelijk in het najaar 2013. Tussenresultaten worden verwacht in de zomer van 2013
Proeftuin Soesterkwartier - Eemland	In het Amersfoortse Soesterkwartier ontwikkelt een team nieuwe zorgconcepten en werkwijzen in de zorg voor jeugd, passend bij de visie van de regio op de transitie jeugdzorg.	(Nieuwe) effectieve werkprocessen/instrumenten ontwikkelen.	Alle inwoners van de wijk Soesterkwartier in Amersfoort.	Zandbergen, Leger des Heils, Kwintes, GGD Midden NL, SWA/Beweging 3.0, BJU, Amerpoort, SOVEE	Het werkgebied beslaat eerst het Soesterkwartier in Amersfoort met als doel verbreding naar andere gemeenten.	Het ontwikkelteam start in november 2012. De procesbegeleider is al begonnen op 1 september 2012. Er wordt een overeenkomst gesloten voor de duur van 12 maanden. Hierna wordt besloten over het vervolg.
Pilot Indicatievrije trajecten Regio Zuidoost						Regio is eind 2012 gestart met het opstellen van plannen om indicatievrije trajecten in te zetten. Zij koppelen dit aan de subsidie zorgvernieuwing en het fichesmodel. De provincie levert ambtelijke capaciteit voor de uitwerking.

1.7 Motie zorgvernieuwing

Doel:

Stimuleren van zorgvernieuwing in de jeugdzorg, die aansluit bij de behoeften van gemeenten en de ontwikkelingen in de regio's in het kader van de transitie, als uitwerking van de op 31 oktober 2011 in PS aangenomen motie ('Transitie jeugdzorg').

Beoogd resultaat:

Inzet door gemeenten van reeds elders (landelijk, provinciaal) ontwikkelde 'good practices', dan wel inzet van (extra) zorgcapaciteit of ondersteuning bij de regionale vernieuwingsactiviteiten middels de regionale proeftuinen en pilots. Hierbij kan ook sprake zijn van inzet van 'nieuwe' aanbieders. Gemeenten kunnen door het uitwisselen van ervaringen en resultaten in de proeftuinen en pilot's van elkaars ervaringen leren.

Stand van zaken:

Op 23 oktober is er een uitvoeringsverordening door GS vastgesteld, als grondslag voor een bijdrage van € 50.000 voor elke regio om het (regionale) proces van zorgvernieuwing te ondersteunen. Op grond van deze regeling konden gemeenten tot 1 januari in regioverband het genoemde bedrag aanvragen voor zorgvernieuwing. Alle regio's hebben een aanvraag ingediend. Naar verwachting is eind januari 2013 duidelijk welke zorgvernieuwingsprojecten gehonoreerd worden.

1.8 Nazorg

Doel:

Een goede nazorg draagt bij aan het verkorten van de duur van zorgtrajecten binnen instellingen. Tevens kan een juiste ondersteuning van jongeren ervoor zorgen dat zij weer hun plaats (her) vinden in de samenleving. Een bijkomend effect is dat door het bevorderen van uitstroom de wachttijden van nieuwe jeugdzorgcliënten worden verkort.

Beoogd resultaat:

Het aantal jongeren, dat onnodig lang in jeugdzorg verblijft als gevolg van onvoldoende nazorg, is teruggebracht.

Stand van zaken:

Er wordt een externe projectleider geworven die de uitstroom- en nazorgproblematiek gaat aanpakken. Allereerst wordt een quick scan uitgevoerd bij jeugdzorgaanbieders om in kaart te brengen hoe groot de doelgroep is en wat de reden is dat de uitstroom stagneert. De projectleider gaat pragmatisch en casusgericht hierbij aan de slag. Per jongere die klaar is om de residentiële zorginstelling te verlaten wordt gekeken hoe eventuele blokkades kunnen worden opgeheven. De projectleider maakt voor de betreffende gemeenten een rapport op waarin inzichtelijk wordt gemaakt wat de concrete belemmeringen zijn binnen die gemeente. Om die belemmeringen weg te nemen legt de projectleider contact tussen o.a. de zorginstelling, de verschillende gemeentelijke diensten, woningcorporaties, onderwijs, werkgevers en lokale welzijnsorganisaties.

Kennisdeling

Uit 'De kunst van het loslaten':

“Belangrijk is dat de ondersteuning vraaggericht plaatsvindt, dus op basis van de lokale behoeften en rekening houdend met tempoverschillen tussen gemeenten. De ondersteuning van de provincie is een aanvulling op landelijke ondersteuningsaanbod vanuit het Transitiebureau. De nadere uitwerking van ons ondersteuningsaanbod geven we nadrukkelijk samen met de gemeenten vorm.” Een goede voorbereiding bij gemeenten vraagt om kennis en informatie over de opgebouwde expertise van de provincie. De ondersteuningsbehoefte van gemeenten wordt beetje bij beetje concreter. Veel gemeenten zijn bezig met planvorming rondom de transitie en zijn steeds beter in staat hun ondersteuningsbehoeften te formuleren. De transitieagenda is daarbij een belangrijk uitgangspunt en hulpmiddel.

1.9 Kennisnetwerk

Doel:

De provincie faciliteert een kennisnetwerk waarin gemeenten kennis over de jeugdzorg kunnen opdoen en hun ervaringen onderling kunnen delen.

Beoogd resultaat:

De provinciale kennis van en ervaring met de geïndiceerde jeugdzorg wordt voor gemeenten beschikbaar en toegankelijk gemaakt.

Stand van zaken:

Het Kennisnetwerk heeft in de afgelopen maanden een breed palet aan activiteiten georganiseerd met én voor gemeenten om kennis over jeugdzorg te delen. Zij biedt gemeenten de gelegenheid om onderling ervaring uit te wisselen. Raadsleden, wethouders, beleidsambtenaren en financiële experts zijn betrokken bij de activiteiten.

- In oktober is een rapportage over de proeftuinen in de Utrechtse regio's opgeleverd. In een bijbehorend Kennisatelier hebben twee regio's hun proeftuinen nader toegelicht en is in gesprekstafels doorgepraat over de eerste ervaringen met de nieuwe taken. Hieraan wordt in 2013 zeker een vervolg gegeven.
- In een bijeenkomst voor Raadsleden en Statenleden, tot stand gekomen in samenwerking met de griffie, is voor het eerst met Raadsleden uitgewisseld over de huidige jeugdzorg en hun toekomstige taken. Dat Raadsleden zich aan het oriënteren zijn op hun nieuwe taak bleek uit het grote aantal bezoekers (80 deelnemers).
- Raadsleden, wethouders en ambtenaren kunnen zich in de komende periode verder oriënteren op jeugdzorg, door deel te nemen aan één van de stages in de jeugdzorg. Hiervoor wordt eind januari 2013 een website gelanceerd.
- Naast plenaire bijeenkomsten, organiseert het Kennisnetwerk ook activiteiten in de regio. Zo is in de afgelopen periode een ronde gemaakt langs de regio-overleggen, waarin een presentatie is gegeven over de sturingsvisie.
- Om gemeenten nog meer inzicht te geven in het gebruik van de jeugdzorg in hun gemeente, is de online gemeentemonitor aangevuld met nieuwe informatie: naast de gegevens over de geïndiceerde jeugdzorg, zijn de gegevens van Bureau Jeugdzorg Utrecht toegevoegd. Hier is een voorlichtingsbijeenkomst voor gemeenten over georganiseerd.

2 Vraag naar en beschikbaarheid van zorg

2.1 Aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp

Binnen de provincie Utrecht zijn er tien aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp (J&O) die provinciaal gefinancierde jeugdzorg bieden. Iedere instelling heeft (buiten enige overlap) een andere doelgroep qua leeftijd en/of problematiek. Jeugdigen, zowel vanuit het vrijwillige als vanuit het gedwongen kader, kunnen bij één van deze zorgaanbieders terecht mits zij een indicatiebesluit van Bureau Jeugdzorg Utrecht ontvangen hebben.

2.1.1 Vraag naar zorg

De provincie is verantwoordelijk voor inkoop van voldoende zorg en afstemming van vraag en aanbod. De vraag naar zorg wordt gemonitord om te beoordelen of er voldoende aanbod is en welke invloed de (toename van de) vraag op de wachtlijsten heeft.

Gemiddeld stromen er per kwartaal circa 500 jeugdigen in en uit de jeugdzorg. In 2012 hebben in totaal ruim 4.500 jeugdigen gebruik van jeugdzorg gemaakt. Op peildatum 31 december 2012 maakten 2.441 jeugdigen gebruik van geïndiceerde jeugdzorg.

Er is een toename te zien van het aantal jeugdigen in zorg. De prestaties van de aanbieders van Jeugd- en Opvoedhulp in het project 'Weg met de Wachtlijsten' hebben er toe geleid dat, ondanks de toename van de vraag, de wachtlijst in 2012 sterk is gereduceerd.

In 2013 zullen we nauwgezet volgen welke invloed het fichesmodel heeft op de vraag naar jeugdzorg en op de wachtlijst.

Grafiek 1: Aantal jeugdigen in zorg

2.2 Bruto-netto wachtlijst

Definities:

Op de netto wachtlijst staan het aantal jeugdigen die langer dan 9 weken wachten op provinciaal gefinancierde jeugdzorg, en die in de wachtperiode geen enkele vorm van provinciaal gefinancierde jeugdzorg ontvangen.

De bruto wachtlijst bestaat enerzijds uit jeugdigen die al een vorm van geïndiceerde jeugdzorg ontvangen en alvast voor vervolgzorg zijn aangemeld (trajectzorg), anderzijds uit jongeren die (conform de prioriteitenladder) met ambulante hulp zijn gestart in afwachting van of ter voorkoming van de zwaardere geïndiceerde zorg.

Op peildatum 1 januari 2013 staan er 47 jeugdigen op de bruto wachtlijst en 29 jeugdigen op de netto wachtlijst (zie grafiek).

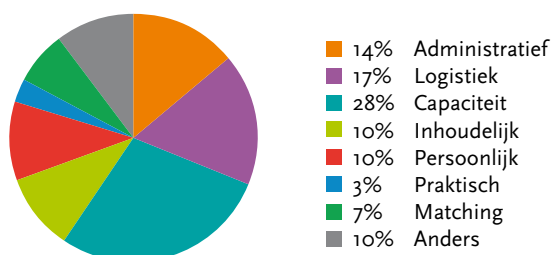
Grafiek 2: Verloop bruto- en netto wachtlijst

De aanbieders van Jeugd- en Opvoedhulp hebben zich in 2012 in het project 'Weg met de Wachtlijsten' geëngageerd aan het reduceren van de wachtlijst. Op basis van flexibilisering van het aanbod, flexibele inzet van medewerkers, de verbetering van logistiek en samenwerking hebben zij zich ingezet voor een optimale benutting van het totale zorgaanbod. De resultaten van deze inspanning zijn zichtbaar. Op peildatum 1 januari 2013 is de netto wachtlijst met 79% afgenomen ten opzichte van 1 januari 2012. Dit, terwijl er meer kinderen in zorg zitten!

Maandelijks rapporteren de aanbieders van jeugd- en opvoedhulp aan de provincie over jeugdigen die langer dan negen weken op de wachtlijst staan en wat de reden van wachten is (grafiek 3). Uit deze registratie blijkt dat 72% van de netto wachtenden op peildatum 1 januari 2013 om andere redenen dan gebrek aan capaciteit niet kunnen instromen. Deze redenen zijn divers: matching pleegouders, nog geen machtiging kinderrechter, ouders/kind blijken onvoldoende gemotiveerd, aanvullend onderzoek noodzakelijk, vakantie.

Grafiek 3: Categorisering reden van wachten

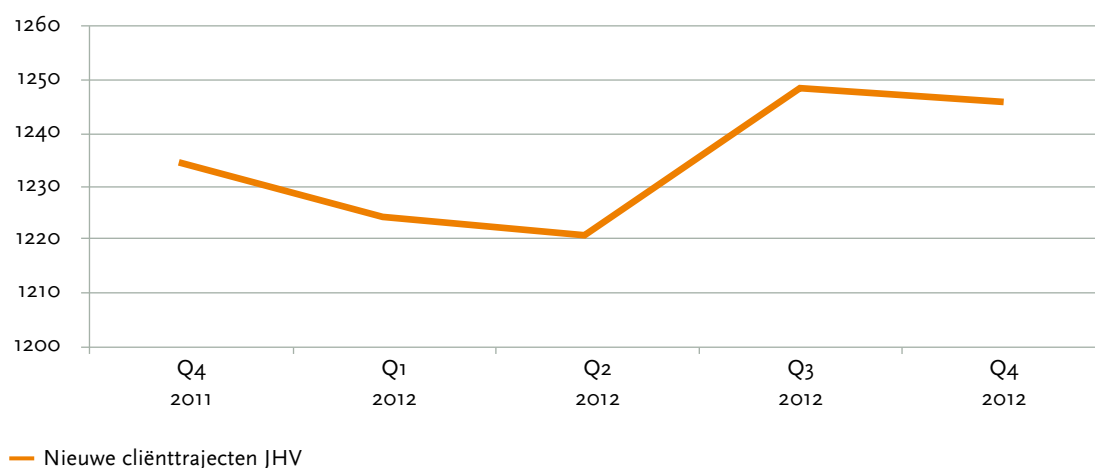
2.2 Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU)

Bureau Jeugdzorg Utrecht vormt de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg in de provincie Utrecht. De doelgroep is jeugdigen tot 18 jaar en hun ouders/opvoeders waarbij sprake is van ernstige problemen bij het opgroeien en opvoeden. De veiligheid van kinderen staat voorop.

2.2.1 Vrijwillige toegang

In het laatste kwartaal van 2012 (peildatum 1 januari 2013) zijn er 1.246 nieuwe cliënten binnen de vrijwillige hulpverlening gestart. Dit zijn cliënten voor zowel de provinciaal gefinancierde jeugdzorg als voor de jeugd-GGZ, op grond van de AWBZ of Zorgverzekeringswet, waarvoor geen jeugdbeschermingsmaatregel door de rechter is uitgesproken.

Grafiek 4: Aantal nieuwe cliënttrajecten jeugdhulpverlening

Het percentage jeugdigen dat binnen 8 weken (tussen datum aanmelding en datum afgifte indicatiebesluit) een indicatiebesluit ontvangt is 68%. Jeugdigen in crisis vallen buiten deze registratie, zij ontvangen direct een indicatiebesluit.

Met BJU is een streefnorm van 80% afgesproken voor 2013.

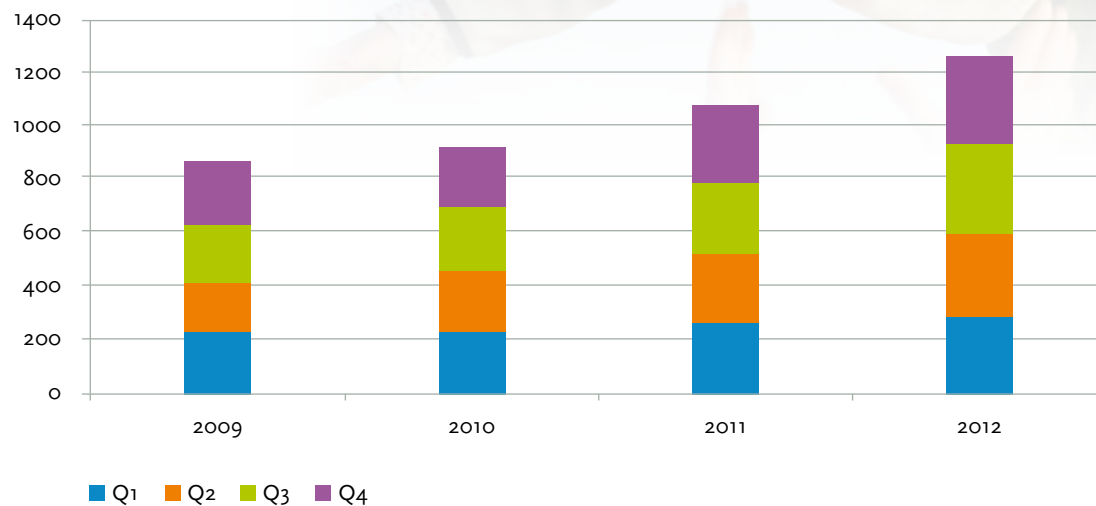
2.2.2 Advies –en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

Het AMK is toegankelijk voor iedereen die zich zorgen maakt over kinderen in zijn of haar omgeving en kindermishandeling vermoedt.

Bij het AMK is de laatste jaren een stijging te zien in het aantal aanmeldingen voor onderzoek.

Waren er in 2009 nog 840 aanmeldingen, in 2012 is dat aantal opgelopen naar 1263. De stijging is o.a. toe te schrijven aan het relatief lage aantal meldingen in het verleden, de toegenomen aandacht in de media om kindermishandeling te melden en de invoering van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Grafiek 5: Aantal aanmeldingen voor onderzoek AMK 2009-2012

36% van de aanmeldingen AMK wacht langer dan 5 werkdagen op de start van het onderzoek (afspraken: < 10%).

Bij 44% van de afgesloten onderzoeken is de doorlooptijd (tussen aanmelding en afsluiting onderzoek) korter dan 10 weken (afspraken: > 80%).

Verklaring:

Dat BJU de prestatieafspraken betreffende het AMK in 2012 niet heeft gehaald, heeft als belangrijkste oorzaak de aanhoudende stijging in het aantal aanmeldingen. BJU heeft in de loop van het jaar meer personeel ingezet wat heeft geleid tot een lichte verbetering aan het einde van het jaar.

Voor 2013 is de financiering opgeschaald naar de verwachte vraag van in totaal 1350 onderzoeken. Dit stelt BJU in staat om vooruitlopend op de daadwerkelijke groei meer personeel op te leiden en sneller in te zetten, waardoor voor 2013 een verbetering te verwachten is.

2.2.3 Jeugdbescherming

Uit de registratiegegevens van de bureaus jeugdzorg blijkt dat, nadat een ondertoezichtstelling door een kinderrechter is uitgesproken, het eerste contact tussen gezinsvoogd en het gezin, landelijk gezien in 30% van de gevallen binnen de landelijk afgesproken streefwaarden van 5 werkdagen plaatsvindt. BJU rapporteert dat het percentage voor Utrecht in het 4e kwartaal 2012 op 38% ligt. De landelijke streefwaarden zullen na evaluatie tot af te spreken normen leiden. De provincies voldoen grosso modo wel aan de wettelijke normen (kennisgeving binnen 5 werkdagen).

Voor spoedeisende gevallen is binnen 24 uur een gezinsvoogd beschikbaar.

In de rest van de gevallen is de streefwaarde niet altijd haalbaar, veelal door omstandigheden buiten de invloedssfeer van de gezinsvoogd. De provincie heeft met BJU afspraken gemaakt daar waar de oorzaak in de registratiediscipline ligt.

3 Financiën.

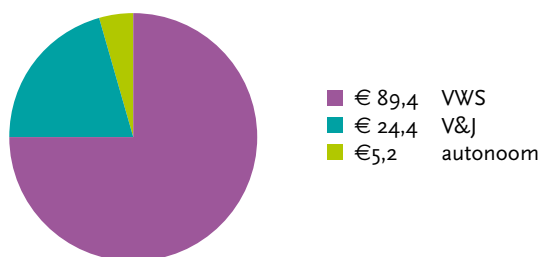
Het hoofdstuk Financiën laat het budget voor jeugdzorg in 2013 zien: hoe groot is het budget en hoe is het opgebouwd. Vervolgens wordt aangegeven waaraan, in grote lijnen, het budget besteed wordt. Wij kijken niet terug naar 2012, daarvoor verwijzen wij naar de Jaarrekening 2012.

In de loop van 2013, bij de vaststelling van de Jaarrekening 2012, worden voorstellen aan PS voorgelegd om enkele restant budgetten van 2012 toe te voegen aan het budget 2013. Het gaat dan onder meer over de voormalige Alleato-middelen, die met de NJR2012 aan Jeugdzorg zijn toegewezen en het 2012 deel van het transitiebudget.

3.1 Budget 2013

In 2013 bedraagt het totale budget van het programma Jeugdzorg € 119,0 miljoen. De herkomst van dit budget is als volgt:

Grafiek 6: Herkomst middelen budget 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

In de doeluitkering van het Ministerie van VWS is de korting van 2,65% verwerkt, wat neerkomt op een bedrag van € 2,4 miljoen. Het Ministerie van V&J kan de taakstelling in 2013 binnen het eigen budget opvangen, maar heeft voor 2014 een korting van 1,4% aangekondigd. Tegen beide kortingen is bezwaar aangetekend.

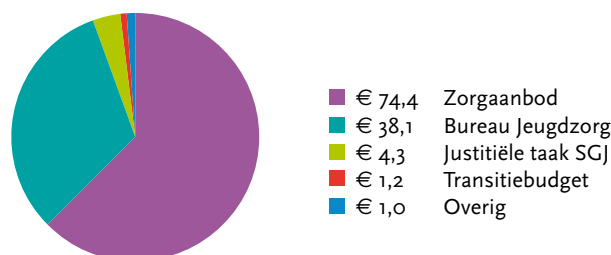
De provincie heeft in 2013 uit eigen middelen € 5,2 miljoen voor jeugdzorg beschikbaar gesteld. Hiervan is € 2,8 miljoen structureel en € 2,4 miljoen incidenteel gefinancierd.

Dit deel van het budget wordt vermoedelijk in de loop van 2013 verhoogd met de overschotten uit 2012 van o.a. de Alleatomiddelen (€ 0,6 miljoen) en de transitiebudgetten (€ 0,6 miljoen); over overheveling naar 2013 van deze bedragen vindt besluitvorming plaats bij de vaststelling van de Jaarrekening 2012.

3.2 Besteding 2013

De besteding van het budget is in grote lijnen als volgt onder te verdelen:

Grafiek 7: Besteding van budget 2013 (bedragen x € 1 miljoen)

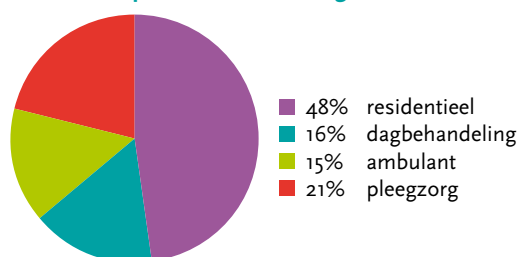

3.2.1 Zorgaanbod

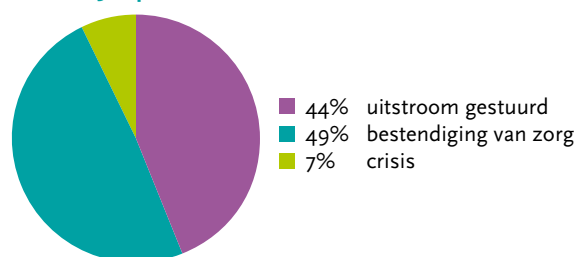
Het overgrote deel van het budget is bestemd voor zorg (€ 74,4 miljoen), waarvan reeds € 69,6 miljoen in beschikkingen belegd is bij de Utrechtse aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp. Onderdeel van het nog niet bestede deel is € 4,5 miljoen dat in 2013 als korting op het budget van de aanbieders is opgelegd. De opzet is om dit bedrag in de loop van het jaar alsnog aan hen te beschikken: € 3,0 miljoen is gereserveerd voor experimenten van gemeenten met de doeluitkering ('fichesmodel'). € 1,5 miljoen wordt ingezet om knelpunten in de loop van het jaar op te lossen. Daarnaast is budget gereserveerd om cliënten indien nodig buiten de eigen provincie te plaatsen en de uitfasering van de zorg bij de voormalige landelijke instellingen te financieren. In de beschikte bedragen aan de instellingen is nog geen rekening gehouden met de door VWS opgelegde korting. Wij voeren overleg met BJU en de aanbieders hoe wij –in 2013 en 2014- met deze korting omgaan.

Het bij de Utrechtse zorgaanbieders uitgezette bedrag is te specificeren in:

Grafiek 8: Specificatie naar zorgvorm

Grafiek 9: Specificatie naar domein

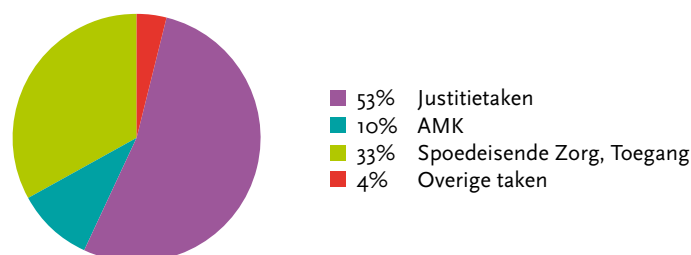

Van het totaal bedrag dat bestemd is voor zorg komt € 1,8 miljoen uit de autonome middelen (gelabeld aan o.a. pleegzorg en bestrijding wachtlijsten).

3.2.2 Bureau Jeugdzorg Utrecht

Het totaalbudget van BJU van € 38,1 miljoen is als volgt te verdelen:

Grafiek 10: Indeling in taken BJU

Justitie

Het beschikte bedrag voor de uitvoering van de justitietaken is op dit moment hoger dan dat V&J aan de provincie beschikt heeft: er is sprake van voorfinanciering. V&J past het bedrag in de loop van 2013 aan op basis van de cijfers over 2012.

Toegang

Binnen de toegangsfuncties vindt er een verschuiving plaats van inzet en uitvoering van de indicatiestelling naar het reageren op signalen van derden (met name politie). Waar ouders in staat zijn zelf de

hulpvraag te formuleren en passende hulp te vinden, wordt in toenemende mate een verkorte indicatiestelling uitgevoerd. In plaats daarvan kan meer menskracht worden ingezet voor o.a. de veiligheidstoets en toeleiding naar hulp in het geval er door derden vermoedens van (ernstige) problematiek worden gemeld.

AMK

In het beschikte bedrag voor het AMK is rekening gehouden met een verdere stijging van het aantal meldingen ten opzichte van 2012.

Van het totaal bedrag voor Bureau Jeugdzorg komt € 1,5 miljoen uit de autonome middelen (gelabeld aan AMK en bestrijden wachtlijsten).

3.2.3 Justitiële taak SGJ

In het kader van het penvoerderschap voor de uitvoering van de justitiële taak van SGJ wordt € 4,3 miljoen van V&J ontvangen en aan SGJ beschikt.

3.2.4 Transitiebudget

Het totaal aan transitiebudgetten komt uit de autonome middelen.

PS heeft in 2011 om de transitie van de jeugdzorg naar gemeenten vorm te geven een totaalbedrag van € 3 miljoen beschikbaar gesteld, met een jaarschijf voor 2013 van € 1 miljoen.

De jaarschijf van 2012 ad € 0,5 miljoen, waarvan € 0,3 miljoen bestemd is voor de motie zorgvernieuwing, is in 2012 niet besteed.

Vanuit een verhoging van het provinciefonds is in 2012 en 2013 het transitiebudget verhoogd met respectievelijk € 0,1 en € 0,2 miljoen.

Daarnaast is met de Najaarsrapportage 2012 besloten het voormalige Alleatobudget deels voor Jeugdzorg te bestemmen, specifiek voor ondersteuning van gemeenten. Gezien het tijdstip van besluitvorming kon het budget niet meer in 2012 aangewend worden,

De in 2012 niet bestede budgetten, in totaal € 1,2 miljoen, worden opgenomen in de voorstellen voor overheveling naar 2013.

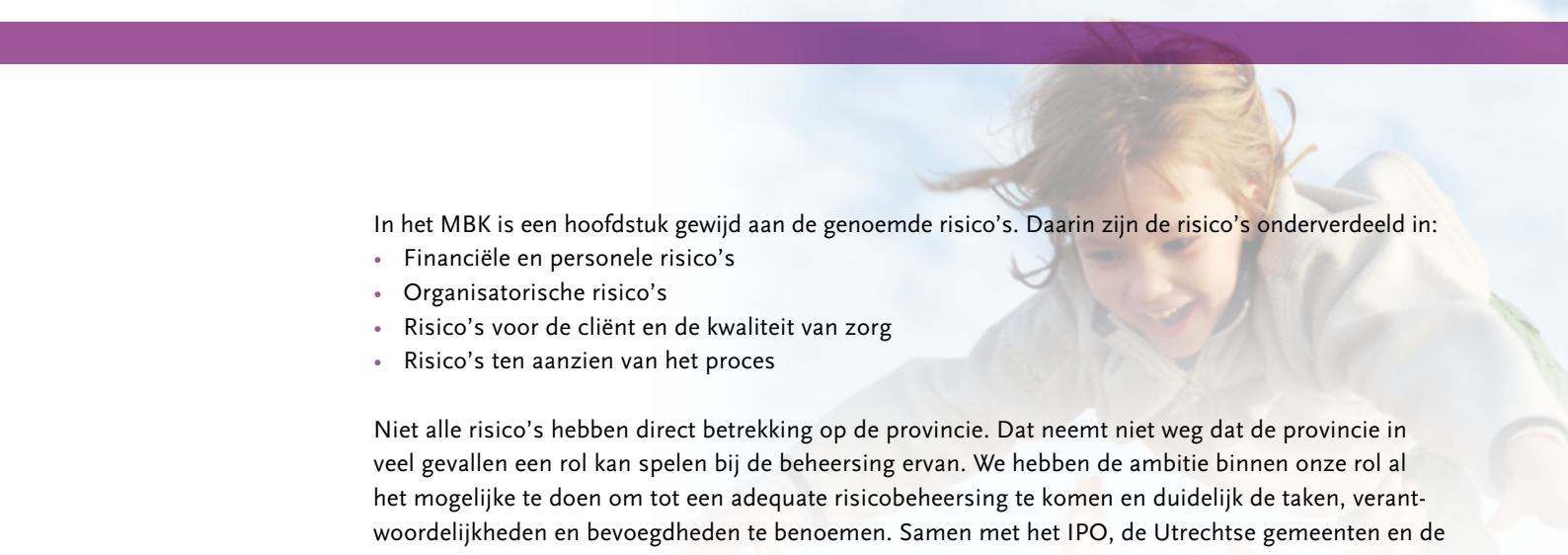
3.2.5 Overig

Voor enkele aan zorg gekoppelde samenwerkingsverbanden, zoals het AKJ (Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg) en JIJ Utrecht, en werkbudgetten is in totaal € 1,0 miljoen beschikbaar.

4 Risico's

Uit 'De kunst van het loslaten':

“De transitie en de transformatie van de jeugdzorg leveren volop kansen op voor een effectievere, meer efficiënte en integrale zorg. De transitie biedt mogelijkheden om vanuit de verschillende sectoren krachten en middelen te bundelen, iets wat binnen het huidige stelsel niet mogelijk is. Aan de transitie zijn echter ook risico's verbonden, en de maatregelen om deze te beheersen zijn divers. Bovendien kosten ze tijd, menskracht en geld. Het is dus van belang de risico's zorgvuldig in kaart te brengen. Het Rijk, het IPO en de VNG voeren daartoe bij alle betrokken partijen – van overheden tot cliëntorganisaties en inspectie – een inventarisatie uit.”

In het MBK is een hoofdstuk gewijd aan de genoemde risico's. Daarin zijn de risico's onderverdeeld in:

- Financiële en personele risico's
- Organisatorische risico's
- Risico's voor de cliënt en de kwaliteit van zorg
- Risico's ten aanzien van het proces

Niet alle risico's hebben direct betrekking op de provincie. Dat neemt niet weg dat de provincie in veel gevallen een rol kan spelen bij de beheersing ervan. We hebben de ambitie binnen onze rol al het mogelijke te doen om tot een adequate risicobeheersing te komen en duidelijk de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden te benoemen. Samen met het IPO, de Utrechtse gemeenten en de zorgaanbieders brengt de provincie de risico's in kaart en wordt een adequate beheersing benoemd.

Onlangs is een rapport verschenen, waarin in opdracht van het IPO (een groot deel van) de risico's van de decentralisatie in kaart zijn gebracht. Dit rapport vormt de basis voor de dialoog die we in het eerste kwartaal met gemeenten en zorgaanbieders aangaan. Dit is niet een op zichzelf staand proces, maar is onderdeel van de transitieagenda. Dit proces wordt de komende weken in gang gezet.

De relevante ontwikkelingen per risico:

4.1 Financiële en personele risico's

De financiële en personele risico's liggen enerzijds bij de instellingen, bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg. Zodra duidelijk is hoe in de nieuwe wet de huidige taken van Bureau Jeugdzorg belegd worden, kan er een plan opgesteld worden hoe de risico's zo veel mogelijk beperkt kunnen worden.

Anderzijds beslaan de risico's de gevolgen voor het provinciaal personeel. In de plannings- en beoordelingscyclus wordt vanaf 2012 gesproken over mobiliteit en het toekomstbeeld van de medewerkers, waarmee actief aan beperking van de risico's gewerkt wordt.

4.2 Organisatorische risico's

De provincie organiseert kennisateliers om kennis en vaardigheden over te dragen naar gemeenten. Ook worden in regionaal verband onder meer presentaties gegeven over de (huidige) sturingsvisie. Het is bovendien mogelijk om, bijv. op detachingsbasis, medewerkers van de provincie regionaal of lokaal in te zetten, en zo directer aan kennisoverdracht en kennisborging te werken.

4.3 Risico's voor de cliënt en de kwaliteit van zorg

Het IPO heeft bij het Rijk aangedrongen op een overgangsregeling ten aanzien van de cliënten die in zorg zijn per 1 januari 2015, het overdrachtsmoment van de jeugdzorg van provincie naar gemeenten. Het is van belang dat voor hen sprake is van continuïteit van zorg.

Bij de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten is onze insteek om de vernieuwing, die de laatste jaren in de zorg gerealiseerd is, te behouden. Dat doen we door kennis te delen, maar ook door bijv. gemeenten de ruimte te geven te experimenteren met de besteding van een deel van de doeluitkering (het 'fichesmodel').

4.4 Risico's ten aanzien van het proces

De risico's worden zo beperkt mogelijk gehouden door in de transitieagenda afspraken, mijlpalen en een tijdpad op te nemen en afspraken te maken over de monitoring hiervan.